

**Тематичний інформаційно-
рекомендаційний
посібник статей
з неврології
2024 р.**

Одеса

**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА**

***СТРЕС-ІНДУКОВАНІ РОЗЛАДИ ТА ЇХ
НАСЛІДКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ***

**Тематичний інформаційно-рекомендаційний
посібник статей з неврології**

**Одеса
2024**

Наукова бібліотека
65082, м. Одеса, пров. Валіховський, 3
Довідково-бібліографічний відділ
Тел. 728–50–49
Віртуальна довідкова служба:
bib.lib@onmedu.edu.ua

УДК 616.89:159.944.4”364”
С846

Засновано в 2015 році

Укладач :

Романюк Оксана Олександрівна – зав. довідково-бібліографічним відділом

С846

Стрес-індуковані розлади та їх наслідки в умовах воєнного часу :
тематичний інформаційно-рекомендаційний посібник статей з неврології / уклад.
О. О. Романюк. – Одеса, 2024. – 14 с.

УДК 616.89:159.944.4”364”

Видання містить статті з медичних журналів по заданій темі за останні три роки. Бібліографічний опис документів здійснений відповідно до вимог ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання». Показчик структурований за алфавітом прізвищ авторів або назв, поданих мовою оригіналу (спочатку документи українською, потім іншими мовами кирилицею і наприкінці латиницею). Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів, студентів медичних вузів.

© Романюк О. О., 2024
© ОНМедУ, 2024

**СТРЕС-ІНДУКОВАНІ РОЗЛАДИ ТА ЇХ НАСЛІДКИ В УМОВАХ
ВІЙСЬКОВОГО ЧАСУ**

1. Барна О. М. Артеріальна гіпертензія, аритмії, стрес: значення симпатичного овердрайву / О. М. Барна // Мистецтво лікування. – 2020. – № 9, дод.12. – С. 48–52.
2. Барна О. М. Патолофізіологічна корекція стресу в контексті серцево–судинного ризику / О. М. Барна, М. О. Одинець // Ліки України. – 2024. – № 3. – С. 21–24.
3. Берегуляк С. О. Вплив стресу на вагітність і пологи в умовах сьогодення / С. О. Берегуляк, Ю. Б. Якимчук, О. О. Берегуляк // Актуальні питання педіатрії, акушерства та гінекології. – 2022. – № 2. – С. 97–101.
4. Бобрик М. І. Метаболічні особливості пацієнтів із цукровим діабетом 2 типу за умов хронічного стресу / М. І. Бобрик // *Clinical Endocrinology and Endocrine Surgery* = Клінічна ендокринологія та ендокринна хірургія. – 2023. – № 4. – С. 50.
5. Бобрик М. І. Психологічні та медичні проблеми, спричинені дистресом війни, у пацієнтів із цукровим діабетом 2 типу / М. І. Бобрик // *Clinical Endocrinology and Endocrine Surgery* = Клінічна ендокринологія та ендокринна хірургія. – 2024. – № 3. – С.17–22.
6. Бурчинський С. Г. Стрес, цереброваскулярна патологія та судинна деменція: від різноманіття шляхів патогенезу – до мультимодальної фармакотерапії / С. Г. Бурчинський, В. О. Холін // Український медичний часопис. – 2023. – Т. 2, № 1 (Спецвип.). – С. 23–27.
7. Бурчинський С. Г. Фармакотерапія синдрому тривоги при психосоматичній патології: критерії вибору лікарського засобу / С. Г. Бурчинський, Н. Ю. Бачинська, В. О. Холін // Сімейна медицина. Європейські практики. – 2022. – № 3. – С. 6–10.

8. Війна, стрес, вагітність: як узгодити проблемні питання? / І. А. Жабченко, Н. Г. Корнієць, Т. М. Коваленко [та ін.] // Reproductive health of woman = Репродуктивне здоров'я жінки. – 2023. – № 1. – С. 21–28.
9. Вікаріотто Ф. Хронічний стрес сьогодення. Обрані питання про здоров'я жінки в різні вікові періоди / Ф. Вікаріотто, Т. Ф. Татарчук, В. В. Дунаєвська // Медичні аспекти здоров'я жінки = Медицинские аспекты здоровья женщины. – 2024. – № 2. – С. 44–50.
10. Вплив перманентного стресу, обумовленого війною в Україні, на стан пацієнтів після перенесених стравохідних кровотеч портального генезу / В. В. Петрушенко, Д. І. Гребенюк, Р. В. Буряк [та ін.] // Хірургія дитячого віку. – 2023. – № 1. – С. 50–58.
11. Вплив стресових чинників воєнного часу на метаболічний статус цивільного населення / О. В. Колеснікова, О. Є. Запровальна, Н. Ю. Ємельянова [та ін.] // Український терапевтичний журнал. – 2023. – № 3. – С. 37–43.
12. Вплив стресофакторів на стан організму людини та органів і тканин порожнини рота (огляд літератури) / Х. В. Вербенець, А. І. Фурдичко, І. Р. Федун, Ю. Б. Різник // Сучасна стоматологія = Современная стоматология. – 2024. – № 3. – С. 10–17.
13. Вплив стресу, пов'язаного з війною, на стан вуглеводного й ліпідного обмінів та темп метаболічного старіння в жінок різного віку / В. Б. Шатило, С. С. Наскалова, А. В. Писарук [та ін.] // Ендокринологія = Endokrynologia. – 2024. – Т. 30, № 2. – С. 148–154.
14. Вплив хронічного стресу воєнного часу на перебіг неалкогольної жирової хвороби печінки / Г. Д. Фадєєнко І. Е. Кушнір, В. М. Чернова, Т. А. Соломенцева // Сучасна гастроентерологія = Modern gastroenterology. – 2024. – № 3. – С. 5–11.

15. Вплив хронічного стресу сьогодення на менструальну функцію жінки / О. Л. Льовкіна, Н. Г. Масіброда, О. А. Мунтян [та ін.] // Вісник Вінницького національного медичного ун-ту ім. М. І. Пирогова = Reports of Vinnytsia national medical university. – 2023. – Т. 27, № 2. – С. 331–335.
16. Гусєва А. Є. Вагітність і психоемоційні стресорні реакції. Фактор віку / А. Є. Гусєва // Reproductive health of woman = Репродуктивне здоров'я жінки. – 2023. – № 4. – С. 35–43.
17. Гусєєва А. Є. Вивчення показників тривожності психоемоційного напруження і стресу у вагітних жінок в умовах воєнного стану / А. Є. Гусєєва // Актуальні проблеми сучасної медицини : Вісник Української медичної стоматологічної академії. – 2023. – Т. 23, № 4. – С. 24–29.
18. Діабетичний дистрес // Діабет. Ожиріння. Метаболічний синдром. – 2023. – № 1. – С. 73–75.
19. Досвід надання допомоги внутрішньо переміщеним особам, які лікувалися у КНП "Тернопільська обласна клінічна психоневрологічна лікарня" ТОР / О. П. Венгер, В. В. Шкробот, Т. І. Іваніцька [та ін.] // Вісник медичних і біологічних досліджень = Bulletin of Medical and Biological Research. – 2022. – № 2. – С. 17–23.
20. Єфіменко О. Прогестерон-дефіцитні стани в умовах постійного стресу – контроль наслідків впливу на репродуктивне здоров'я жінки / О. Єфіменко // Жіночий лікар. – 2024. – № 2. – С. 17–19.
21. Жданович О. І. Вегетативна нервова регуляція у вагітних із посттравматичним стресовим розладом / О. І. Жданович, О. І. Семенченко, Т. В. Коломійченко // Вісник морської медицини. – 2024. – № 2. – С. 242–243.
22. Заїкіна Т. С. Вплив факторів стресової природи на алергічні захворювання / Т. С. Заїкіна, В. О. Заворіна, К. О. Дрбчак // Імунологія та алергологія: наука і практика. – 2024. – № 1. – С. 70.

23. Зниження рівня дегідроепіандростерону як показник стрес-асоційованих розладів репродуктивного здоров'я. Огляд літератури / Л. М. Семенюк, Т. Ю. Юзвенко, Є. С. Козачук, О. С. Загородня // *Clinical Endocrinology and Endocrine Surgery* = Клінічна ендокринологія та ендокринна хірургія. – 2024. – № 3. – С. 23–27.
24. Камінський А. В. Обґрунтування взаємозв'язку та «ефекту замкненого циклу» між посттравматичним стресовим розладом та звичним невиношуванням вагітності / А. В. Камінський, І. Л. Харун // *Reproductive health of woman* = Репродуктивне здоров'я жінки. – 2023. – № 3. – С. 18–23.
25. Карлова О. О. Ендокринна і гінекологічна захворюваність у жінок із непліддям та посттравматичним стресовим розладом / О. О. Карлова // Український журнал "Здоров'я жінки" = *Ukrainian Journal "Health of Woman"*. – 2023. – № 5. – С. 14–20.
26. Коваленко А. Є. Стрес-індуковані захворювання залоз внутрішньої секреції в умовах воєнного стану / А. Є. Коваленко, А. В. Забронський // *Clinical Endocrinology and Endocrine Surgery* = Клінічна ендокринологія та ендокринна хірургія. – 2024. – № 2. – С. 71.
27. Коваль О. А. Особливості перебігу артеріальної гіпертензії і стабільної ішемічної хвороби серця в умовах дистресу та доцільність додаткової терапії / О. А. Коваль // *Сімейна медицина. Європейські практики*. – 2023. – № 3. – С. 71–76.
28. Коваль С. М. Особливості перебігу артеріальної гіпертензії у хворих після перебування в зоні бойових дій на Харківщині / С. М. Коваль, Л. А. Резнік, Т. Г. Старченко // Український терапевтичний журнал. – 2023. – № 3. – С. 5–12.
29. Костенко Є. І. Створення умов для здоров'я серця і судин в умовах постійного стресу: пошук ідеального помічника / Є. І. Костенко // Український медичний часопис. – 2024. – № 4. – С. 9–16.

- 30.Кравченко А. М. Артеріальна гіпертензія і війна, чого очікувати? / А. М. Кравченко // Клінічна та профілактична медицина = Clinical and Preventive Medicine. – 2023. – № 3. – С. 93–99.
- 31.Кузнецов І. В. Вплив стресу на серцево–судинну систему / І. В. Кузнецов, О. Г. Почепцова // Ліки України. – 2023. – № 6/7. – С. 30–32.
- 32.Кузьмінська О. Здорове харчування осіб, що займаються розумовою діяльністю: профілактичні поради / О. Кузьмінська // Журнал головної медичної сестри. – 2024. – № 8. – С. 35–43.
- 33.Курінна О. Г. Вплив стресогенних чинників на перебіг метаболічно-асоційованої жирової хвороби печінки. Огляд / О. Г. Курінна // Сучасна гастроентерологія = Modern gastroenterology. – 2023. – № 2. – С. 69–73.
- 34.Манжалій Е. Г. Вплив стресу на функції печінки / Е. Г. Манжалій, В. Є. Кондратюк, Г. М. Сокальська // Сучасна гастроентерологія = Modern gastroenterology. – 2024. – № 3. – С. 89–98.
- 35.Марушко Є. Ю. Динаміка тиску в правому шлуночку під час стрес-ехокардіографії у пацієнтів, які мають серцеву недостатність зі збереженою фракцією викиду лівого шлуночка / Є. Ю. Марушко, Н. М. Руденко, Я. Ю. Джузь // Туберкульоз, легеневі хвороби, ВІЛ-інфекція. – 2024. – № 1. – С. 72–77.
- 36.Міщенко Л. А. Особливості перебігу та лікування артеріальної гіпертензії, цукрового діабету і хронічної хвороби нирок у стресових умовах воєнного часу / Л. А. Міщенко, Л. К. Соколов // Артеріальна гіпертензія = Артериальная гипертензия = Hypertension. – 2022. – Т. 15, № 3/4. – С. 37–45.
- 37.Мосійчук Л. М. Гастроезофагеальна рефлюксна хвороба в умовах хронічного стресу. Огляд з власним спостереженням / Л. М. Мосійчук // Сучасна гастроентерологія = Modern gastroenterology. – 2023. – № 2. – С. 59–66.

38. Муравльова О. В. Цукровий діабет та психоемоційне напруження в умовах воєнного стану / О. В. Муравльова // Актуальні проблеми сучасної медицини : Вісник Української медичної стоматологічної академії. – 2023. – Т. 23, № 1. – С. 61–64.
39. Лимар Л. Є. Рівень вітаміну D у жінок з порушеннями менструальної функції на тлі хронічного стресу та його корекція / Л. Є. Лимар, І. М. Маланчин, Н. А. Лимар // Актуальні питання педіатрії, акушерства та гінекології. – 2022. – № 2. – С. 115–118.
40. Надворна О. М. Особливості плацентації у жінок в стресових умовах / О. М. Надворна // Вісник морської медицини. – 2023. – № 2. – С. 225.
41. Носенко О. М. Аюрведичний препарат Феміцикл як перша лінія терапії стресогенних порушень менструального циклу в жінок репродуктивного віку / О. М. Носенко, Суан Ні Дінг Тхі // Український журнал "Здоров'я жінки" = Ukrainian Journal "Health of Woman". – 2023. – № 3. – С. 10–17.
42. Особливості вегетативної регуляції та психоемоційного стану у внутрішньо переміщених жінок із синдромом полікістозних яєчників без ожиріння / Т. Ф. Татарчук, Т. М. Тутченко, Н. В. Косей, С. І. Регеда // Журнал неврології ім. Б.М. Маньковського. – 2023. – Т. 10, № 1/2. – С. 35–40.
43. Особливості гормонального гомеостазу жінок з функціональною гіпоталамічною аменореєю та передчасною недостатністю яєчників, спричинених посттравматичним стресовим розладом / О. Г. Горбатюк, А. П. Григоренко, А. С. Шатковська [та ін.] // Reproductive health of woman = Репродуктивне здоров'я жінки. – 2023. – № 3. – С. 65–72.
44. Особливості педагогічного процесу та міжкафедральної взаємодії в формуванні у здобувачів освіти цілісного уявлення про стрес-асоційовані розлади / С. М. Назаренко, В. В. Борисенко, В. О. Костенко [та ін.] // Актуальні проблеми сучасної медицини : Вісник Української медичної стоматологічної академії. – 2023. – Т. 23, № 1. – С. 136–139.

- 45.Оцінка адаптаційно-компенсаторних можливостей дівчат із розладами менструальної функції / В. О. Диннік, О. О. Диннік, О. Г. Верхошанова, Г. О. Гавенко // Сучасна педіатрія. Україна = Современная педиатрия. Украина = Modern pediatrics. Ukraine. – 2023. – № 4. – С. 56–61.
- 46.Оцінка кореляційних співвідношень між рівнем сприйманого стресу та психосоматичними скаргами у студентів медичного факультету / Я. І. Сливка, Ю. М. Савка, О. П. Кричфалушій, Є. О. Густі // Проблеми клінічної педіатрії. – 2023. – № 3. – С. 13–17.
- 47.Патогенетична роль пероксидних механізмів при хронічному стресі за умов гіпофункції щитоподібної залози / І. В. Савицький, Д. Г. Гавриченко, Л. В. Гончарова [та ін.] // Вісник морської медицини. – 2024. – № 1. – С. 19–26.
- 48.Перебіг ранніх термінів вагітності під впливом стресу у жінок – внутрішньо-переміщених осіб / О. О. Корчинська, М. А. Созанська, С. Андращикова [та ін.] // Проблеми клінічної педіатрії. – 2022. – № 4. – С. 26–31.
- 49.Поладич І. В. Ментальне здоров'я вагітних: сучасні реалії / І. В. Поладич, Д. О. Говсеєв // Український журнал "Здоров'я жінки" = Ukrainian Journal "Health of Woman". – 2024. – № 2. – С. 19–25.
- 50.Поладич І. В. Сучасне уявлення про вплив стресу на імунну систему вагітної / І. В. Поладич, О. Ю. Костенко // Український журнал "Здоров'я жінки" = Ukrainian Journal "Health of Woman". – 2024. – № 1. – С. 79–86.
- 51.Реакція на дозовану гіпоксію у жінок, що перебували у стані хронічного стресу, зумовленого війною / Е. О. Асанов. В. Б. Шатило, І. А. Диба, І. А. Антонюк–Щеглова // Фізіологічний журнал.– 2023. – Т. 69, № 6. – С. 15–21.
- 52.Ринчак П. І. Стресіндуковані розлади в системі Т–клітинної ланки імунітету / П. І. Ринчак, А. О. Сухорукова, М. В. Скобенко // Імунологія та алергологія: наука і практика. – 2024. – № 1. – С. 69.

53. Рівень стресу у хворих на ішемічну хворобу серця у поєднанні з цукровим діабетом 2 типу в умовах війни / С. А. Серік, В. В. Рябуха, О. В. Ткаченко, В. В. Малько // Український терапевтичний журнал. – 2023. – № 3. – С. 13–19.
54. Рожковська Н. М. Дисфункція плаценти у вагітних із посттравматичним стресовим розладом / Н. М. Рожковська, О. М. Надворна, Д. М. Железов // Актуальні питання педіатрії, акушерства та гінекології. – 2023. – № 1. – С. 44–47.
55. Розлади харчової поведінки дітей внаслідок стресу, спричиненого війною: загальні результати дослідження / М. П. Гуліч, О. Д. Петренко, М. Ю. Антомонов [та ін.] // Довкілля та здоров'я = Environment & Health. – 2023. – № 4. – С. 37–45.
56. Романова О. М. Нові можливості оптимізації лікування надшлуночкових порушень серцевого ритму в пацієнтів з артеріальною гіпертензією в умовах хронічного стресу / С. М. Романова, О. В. Срібна, О. В. Сичов // Український терапевтичний журнал. – 2023. – № 4. – С. 40–48.
57. Самохіна Л. М. Стрес і гіпертензія за умов війни та COVID-19 / Л. М. Самохіна, Ю. С. Рудик // Фізіологічний журнал. – 2023. – Т. 69, № 5. – С. 100–113.
58. Семенченко О. І. Стан регуляції вегетативної нервової системи вагітних із посттравматичним стресовим розладом / О. І. Семенченко, О. І. Жданович, Т. В. Коломійченко // Український журнал "Здоров'я жінки" = Ukrainian Journal "Health of Woman". – 2023. – № 6. – С. 39–44.
59. Сіренко Ю. М. Артеріальна гіпертензія та стрес: С-тип артеріальної гіпертензії та резистентність до антигіпертензивної терапії / Ю. М. Сіренко, О. Л. Рековець, Г. Д. Радченко // Артеріальна гіпертензія = Артериальная гипертензия = Hypertension. – 2022. – Т. 15, № 3/4. – С. 25–36.
60. Синкіна А. А. Порушення менструального циклу на тлі дисгормональних метаболічних розладів у підлітків під час війни / А. А. Синкіна // Актуальні питання педіатрії, акушерства та гінекології. – 2022. – № 2. – С. 102–108.

61. Спиридоненко В. В. Патогенетичні впливи глобального стресу на динамічний компонент доброякісної гіперплазії передміхурової залози у чоловіків в Україні / В. В. Спиридоненко, Ю. М. Гурженко // Здоров'я чоловіка = Здоровье мужчины = Health of man. – 2023. – № 2. – С. 26–30.
62. Стоєва Т. В. Нейрогенні розлади сечовипускання у дітей: виклики воєнного часу / Т. В. Стоєва, Т. Л. Годлевська, М. В. Федін // Український журнал нефрології та діалізу. – 2023. – № 2. – С. 91–99.
63. Стрес та хірургічні захворювання щитоподібної залози в умовах збройного конфлікту (огляд літератури та власні спостереження) / О. Ю. Усенко, І. П. Хоменко, А. Є. Коваленко, Р. В. Салютін // Клінічна хірургія. – 2022. – Т. 89, № 3/4. – С. 73–80.
64. Стрес-індуковані захворювання щитоподібної залози в людей різного віку / М. Д. Тронько, О. Ю. Усенко, І. П. Хоменко [та ін.] // Журнал неврології ім. Б.М. Маньковського. – 2023. – Т. 10, № 1/2. – С. 22–26.
65. Стрес-індуковані захворювання щитоподібної залози в Україні під час воєнних дій / О. Ю. Усенко, І. П. Хоменко, А. Є. Коваленко [та ін.] // Сучасні медичні технології. – 2023. – № 3. – С. 31–36.
66. Стрес-індуковані імунні розлади та їх наслідки в умовах військового часу : всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю, Харківський Національний медичний університет, 29 лютого–1 березня 2024 року // Імунологія та алергологія: наука і практика. – 2024. – № 1. – С. 67–72.
67. Стрес-транс-комунікативний потенціал особистості медика, яка самоздійснюється в екстремальних умовах / В. Г. Марічереда, Н. В. Кривцова, О. П. Рогачевський, О. В. Казимір // Одеський медичний журнал. – 2022. – № 1/2. – С. 103–108.
68. Токменко І. І. Вплив тривалого стресу на активність ензимів крові в умовах війни в Україні / І. І. Токменко, Г. І. Малишевська, Н. О. Постернак // Art of Medicine. – 2023. – № 2. – С. 242–247.

- 69.Торбас О. О. Особливості перебігу артеріальної гіпертензії у пацієнтів під час широкомасштабного вторгнення в Україні / О. О. Торбас, С. О. Прогонов // Артеріальна гіпертензія. – 2023. – Т. 16, № 1/2. – С. 70–77.
- 70.Тривога та депресія у хворих на розсіяний склероз / О. В. Соміло, С. О. Макаров, О. І. Кальбус, А. В. Сорокін // Медичні перспективи. – 2023. – Т. 28, № 2. – С. 106–111.
- 71.Федосюк К. В. Корекція гормональних порушень у жінок з аномальними матковими кровотечами в умовах хронічного психоемоційного стресу / К. В. Федосюк // Art of Medicine. – 2022. – № 2. – С. 104–108.
- 72.Фіялковська О. М. Вплив воєнного стану на психоемоційний стан студентів-медиків / О. М. Фіялковська, Т. А. Карасевська, Г. В. Мостбауер // Клінічна та профілактична медицина = Clinical and Preventive Medicine. – 2023. – № 2. – С. 105.
- 73.Харун І. Л. Особливості ведення пацієнтки зі звичним невиношуванням вагітності, посттравматичним стресовим розладом і дисфункцією щитоподібної залози: клінічний випадок / І. Л. Харун, А. В. Камінський // Український журнал перинатологія і педіатрія. – 2024. – № 2. – С. 128–133.
- 74.Харчування і стрес: виклики воєнного стану / М. П. Гуліч, О. О. Харченко, О. Д. Петренко [та ін.] // Довкілля та здоров'я = Environment & Health. – 2023. – № 3. – С. 31–38.
- 75.Хронічний стрес в умовах війни та репродуктивне здоров'я: досвід нейрогормональної корекції в клінічній практиці акушера-гінеколога / підгот. Д. Чернікова // Медичні аспекти здоров'я жінки = Медицинские аспекты здоровья женщины. – 2024. – № 2. – С. 56–60.
- 76.Чабан О. С. Стрес та тривога: від нейрохімії до клініки. Що це дає лікарю-практику? / О. С. Чабан // Український медичний часопис. – 2023. – Т.2, № 1 (Спецвип.). – С. 39–42.

77. Черкун М. П. Вплив тривоги і депресії на психічний компонент здоров'я у пацієнтів з гіпертонічною хворобою / М. П. Черкун // Клінічна та профілактична медицина = Clinical and Preventive Medicine. – 2023. – № 6. – С. 61–67.
78. Черкун М. П. Вплив тривоги і депресії на фізичний компонент якості життя сільського і міського населення з коморбідним перебігом гіпертонічної хвороби / М. П. Черкун // Актуальні проблеми сучасної медицини : Вісник Української медичної стоматологічної академії. – 2023. – Т. 23, № 4. – С. 167–170.
79. Чернишов В. А. Стрес-індукована дисліпідемія при хронічній хворобі нирок під час війни: механізми, клінічні наслідки, особливості корекції. Огляд літератури / В. А. Чернишов // Український терапевтичний журнал. – 2024. – № 2. – С. 77–89.
80. Шнайдер С. А. Гормональне забезпечення хронічного стресу при гіпо- та гіперфункції щитоподібної залози / С. А. Шнайдер, І. В. Савицький // Вісник морської медицини. – 2023. – № 4. – С. 116–125.
81. Andriievskia M. I. Connection between comorbid primary headache, depression and anxiety in patients with multiple sclerosis = Зв'язок між коморбідним первинним головним болем, тривогою та депресією серед пацієнтів з розсіяним (множинним) склерозом / М. І. Andriievskia // Здобутки клінічної і експериментальної медицини = Achievements of Clinical and Experimental Medicine. – 2023. – N 4. – P. 7–11.
82. Boiko D. I. The influence of anxiety level and past COVID–19 on sleep quality and insomnia severity = Вплив рівня тривоги та перенесеного COVID–19 на якість сну та тяжкість інсомнії / D. I. Boiko, A. I. Zhyvotovska, A. M. Skrypnikov // Світ медицини та біології. – 2022. – N 4(82). – P. 31–35.
83. Chronic urticaria and stress = [Хронічна кропив'янка і стрес] / L. V. Besh, O. M. Besh, O. O. Sorokopud [et al.] // Астма та алергія = Astma and allergy. – 2024. – N 2. – P. 12–16.

84. Reznikov A. G. Stress-induced disorders of reproductive functions = [Стресові розлади репродуктивних функцій] / A. G. Reznikov // Фізіологічний журнал. – 2023. – Vol. 69, N 6. – P. 97–107.
85. Sereda I. K. Features of mental and behavior disorders among military personnel in pease time and special period and its medical and social importance = Особливості розладів психіки та поведінки у військовослужбовців в мирний час та особливий період та їх медико-соціальне значення / I. K. Sereda, E. B. Lopin, A. V. Shvets // Світ медицини та біології. – 2022. – N 3(81). – P. 158–163.
86. The factors contributing to diabetes-related distress among the Ukrainian population = [Чинники, що сприяють цукровому діабету серед населення України] / T. Y. Yuzvenko, V. I. Pankiv, S. M. Tkach [et al.] // Clinical Endocrinology and Endocrine Surgery = Клінічна ендокринологія та ендокринна хірургія. – 2023. – N 4. – P. 10–15.
87. The impact of permanent stress caused by the war in Ukraine on the state of patients with portal hypertension due to liver cirrhosis = [Вплив перманентного стресу, викликаного війною в Україні, на стан хворих на портальну гіпертензію внаслідок цирозу печінки] / V. V. Petrushenko, D. Grebeniuk, I. Martsynkovskyi [et al.] // Клінічна та профілактична медицина = Clinical and Preventive Medicine. – 2024. – N 2. – P. 83–91.
88. The influence of chronic stress on periodontal tissues in orthodontic patients in conditions of martial law = [Вплив хронічного стресу на тканини пародонту у ортодонтичних пацієнтів в умовах воєнного стану] / Ye. Ye. Vyzhenko, V. D. Kuroiedova, P. S. Korobov, L. B. Halych // Медичні перспективи. – 2024. – Vol. 29, N 1. – P. 127–134.

